

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst do Din 2, do 100 vrst do Din 2,50, od 100 do 300 vrst do Din 3, večji inzerati petih vrst do Din 4.-, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Pedružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; Podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENI GRAD, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred izročitvijo mirovnih pogojev Franciji

Danes se bodo najbrže v Versaillesu sestali pooblaščenki francoske vlade z nemškimi delegati - Italija pri pogajanjih ne bo direktno zastopana - Francija je za ustavitev sovražnosti, ne bo pa kapitulirala pred pogoji, ki niso združljivi s častjo operativnih edinic

London, 20. junija. e. Radio poroča po vestih iz dobro informiranih krogov, da se bodo danes sestali predstavniki francoske vlade z nemškimi pooblaščenki k razgovoru glede mirovnih predlogov. Po nekaterih vestih bodo razgovori potekali v Versaillesu, kjer naj bi prišlo do novega versailleskega miru.

Po informacijah iz dobro obveščenih krogov Italija ne bo poslala svojih zastopnikov na ta sestanek, ker je bilo v Monakevem zagotovljeno, da bodo zaščiteni italijanski interesi in da bo ugodno italijanskim zahtevam tudi brez direktnega sodelovanja pri pogajanjih.

Francoska delegacija

Bordeaux, 20. jun. s. (Reuter) Po zadnjih informacijah je imenovala francoska vlada za mirovna pogajanja z Nemčijo tri pooblaščenke, ki so že na poti na mesto, ki ga je označila nemška vlada. Uradno to mesto ni bilo objavljeno, domnevajo pa, da bodo pogodi za mir sporečeni francoski delegaciji v Parizu ali v Versaillesu.

London, 20. junija. e. (Havas) Po sporočilih iz službenih krogov so bili določeni kot pooblaščenki francoske vlade za raz-

govore o premirju z Nemci sedanji francoski zunanji minister Baudoin, general Ungerling in bivši francoski veleposlanik v Varšavi Leon Noel.

Odločnost francoske vlade

London, 20. jun. e. (Reuter) V zvezi s francosko ponudbo za ustavitev sovražnosti je radijski napovedovalec francoskega radia izjavil:

Dasi je francoska vlada pripravljena najti način za ustavitev sovražnosti smo vendarle odločni, da ne sprejmemo pogojev, ki bi uničili strukturo našega naroda. Predsednik vlade maršal Pétain pravi, da morajo biti pogodi častni. Francija ne bo nikoli kapitulirala, ako pogodi ne bodo v skladu s častjo operativnih edinic. Če se bo to zgodilo, bomo nadaljevali borbo s svojimi zavezniki.

Skupni nemško italijanski mirovni pogoji

Berlin, 20. jun. e. Glede pogojev Francije za sklenitev premirja, ki so bili dolo-

čeni v Monakovem ni mogoče v Berlinu nič konkretnega zvedeti. Z nekaterih mest so izjavili, da so vse kombinacije glede mirovnih pogojev, ki so jih objavili nekateri tuji listi, popolnoma samovoljne.

V krogih blizu zunanega ministrstva poudarjajo, da gre za nemške in italijanske zahteve, ki jih postavlja Nemčija in Italija skupno in se o teh zahtevah ne more razpravljati ločeno. Če pride do sporazuma s sedanjo francosko vlado, mora biti to tak sporazum, da bo francoska vlada sprejela skupne pogoje. Nemogoče je, da bi Italija posebej sklepala s Francijo premirje. Poudarja se, da je zveza med Nemčijo in Italijo sedaj trdnjša kot kdaj prej in zato odpadejo vse kombinacije o možnosti sklepanja ločenega premirja s Francijo in Italijo.

Rimske informacije

Rim, 20. junija. e. V tukajšnjih političnih krogih so mnenja, da Hitlerjevi in Mussolinijevi predlogi za sklenitev miru s Francijo ne bodo takdi, da jih Francija ne bi mogla sprejeti. Za sedaj je težko

delati prognoze in gibanja, kakšni so ti pogodi, toda v Rimu so prepričani, da bo zmagal razum in da bo francoska vlada sprejela pogoje, s katerimi se noče uničiti Francija, temveč samo omogočiti nadaljnja akcija, s katero bi Italija in Nemčija uspešno zaključili pričetke operacije proti Angliji.

Po mnenju rimskih političnih krogov obstojata samo trije smotri, ki jih želi Nemčija in Italija doseči in sicer:

1. Okupacija francoskih pristanišč ob Atlantiku, to so Brest, St. Nazaire in Bordeaux, brez katerih se ne more zamisliti uspešna organizacija blokade proti Angliji.

2. Dominacija na vsem francoskem ozemlju do Pirenejev.

3. Nevtalizacija francoskih divizij, ki so še nedotaknjene na fronti proti Italiji.

Basel, 20. jun. s. (Stefani) Včeraj je neka neznana radijska postaja sporočila, da je francoska vlada odklonila nemške mirovne pogoje, ker so za francoski narod nesprejemljivi. Ta vest je zbudila precejšnje presenečenje, ker se ve, da ob času oddaje te vesti nemški mirovni pogodi še

niso bili izročeni francoski vladi.

Berlin, 20. jun. e. (Stefani) Z meročajne strani se izve, da bodo nemške čete nadaljevale operacije z največjo energijo, dokler ne bo francoska vlada brez pridržka sprejela nemških mirovnih pogojev.

Francoska vlada še ni dokončno odklonila angleškega predloga

Bordeaux, 20. junija s. (United Press) Po informacijah, ki jih je bilo mogoče do sredi dobiti iz krogov blizu sedanji francoski vladi, vlada še ni dokončno odklonila angleškega predloga za sklenitev državne uniije med Anglijo in Francijo. V dobro poučenih krogih tudi ne izključujejo možnosti, da bo angleška vlada svoj predlog v kratkem ponovila.

Bordeaux, 20. junija e. Eden izmed predstavnikov francoske vlade je sredi izjavil, da je treba kljub vztrajnosti za sklenitev miru z Nemčijo, proučiti angleški predlog o sklenitvi uniije med Francijo in Anglijo.

Začetek letalske ofenzive proti Angliji

Ponoči so nemški bombniki izvedli nove napade skoraj na vse dele angleškega ozemlja - Vso noč so se slišale detonacije - številni požari

London, 20. jun. s. (Reuter) Preteklo noč so se nemški letalski napadi na Anglijo zopet ponovili. Zdi se, da so zavzeli celo večji obseg nego oni v noči od torka na sredo. Poročila o napadih prihajajo skoro iz vseh delov Anglije. Tako so bili letalski alarmi tudi v severozahodni Angliji in prišlo je tam tudi do bombnih napadov. To je prvi primer v dosedanjem poteku vojne, da je bila nad severozahodno Anglijo sploh opažena aktivnost sovražnih letal.

Prav tako so izvedli nemški bombniki več napadov ob južni angleški obali. Profiletalski topovi so stopili tu v akcijo in vsi oddelki za zaščito pred letalskimi napadi so bili na delu. Letalski alarmi v južni Angliji so ponahalili še proti jutru. Ob južnovzhodni obali je bilo opazeno, da je večje število nemških letal preletelo obale v smeri proti severu.

Končno poročajo o bombnih napadih tudi iz Severovzhodne Anglije. Vso noč so slišali na več mestih detonacije zaradi eksplozije bomb ter brnenje letalskih motorjev. Očitno je pripovedujo, da sta bili dve nemški letali menda težje poškodovani, ko sta se oddaljevali proti morju. Letalski alarmi v Severovzhodni Angliji so trajali pet ur.

London, 20. jun. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo sta izdala davi ob 7.30 komunikacije, ki pravi:

V teku preteklih noči so sovražna letala izvedla nove napade na Anglijo. Vrženih je bilo mnogo bomb ob severovzhodni obali Anglije. Škoda je bila povzročena v treh mestih. Izbruhnili so mnogo požarov. Nadalje so bile vržene bombe v grofiji Lincoln, v južni Angliji in v južnem Walesu.

Po dosedanjih podatkih je bilo pri teh napadih ubitih skupno 6 civilistov, ranjenih pa 60. Profiletalski topovi in lovska letala so stopili v akcijo. Najmanj 3 sovražna letala so bila sestreljena, mnogo drugih pa je bilo poškodovanih.

Varnostni ukrepi

London, 20. jun. s. (Reuter) Zaradi možnosti sovražnega vpada so angleške vojaške oblasti proglasile nekatere pokrajine južnovzhodne Anglije kot prepovedana ozemlja, v kateri ni dovoljen dostop brez posebnega dovoljenja.

Notranje ministrstvo je izdalo na prebivalstvo v vsej Angliji opozorilo, naj v primeru sovražnega vpada ne zapuščajo svojih domov, temveč ostane na svojih mestih. Izkušnje iz Francije in Belgije so namreč pokazale, da begunci lahko resno ovirajo obrambo.

Moč angleškega letalstva

London, 20. jun. s. (Reuter) Minister za letalsko proizvodnjo lord Beaverbrook je izjavil sinoči da razpolaga Anglija sedaj z več letali, nego jih je imela ob nemškem vpadu na Nizozemsko in Belgijo. Letalska proizvodnja vseh kategorij letal je v Angliji po 10. maju presežala število izob. vključno one, ki so se primerile zaradi raznih nesreč doma. Anglija ima danes tudi več letal nego ob izbruhu vojne. Zelo se je povečala tudi proizvodnja letalskih

motorjev ter ima letalstvo trenutno na razpolago celo več motorjev, nego jih more uporabiti.

Angleži založeni z živečem

London, 20. jun. s. (Reuter) V zgornji zbornici je sporočil minister za prehrano lord Woolton, da ima Anglija na razpolago živeža za več tednov tudi za primer, če bi bili odslej naprej vsi dovozi ustavljeni. V Angliji je več tujih skladišč živeža, ki tvorijo železne rezerve. Te bodo porabljene samo v izrednih primerih. Poleg tega so bile ustanovljene že preje posebne zaloge v pokrajinah, kamor bi bilo v primeru potrebe treba evakuirati večje število civilnega prebivalstva.

Evakuacija otrok iz Anglije v Ameriko

London, 20. junija s. (Reuter) Minister Attlee je sporočil v parlamentu, da vlada ponovno z vso naglico proučuje na podlagi dosedanjih ponudb možnost evakuacije otrok iz Anglije v Zedinjene države, v angleške domovine in kolonije. V svrhu pospešenja in izvedbe te evakuacije bo ustanovljen poseben izvršni odbor in informacijski urad. Vlada nadaljuje glede tega vprašanja posvetovanja z vladiami dominionov.

Angleška letala nad sovražnim ozemljem

London, 20. jun. s. (Reuter) Davi je objavilo angleško letalsko ministrstvo komunikacije, ki pravi:

Sedaj smo v trdnjavi

ki je dobro branjena in dobro oskrbljena ter obdana z močnim obzidjem Atlantskega oceana - je izjavil Duff Cooper

London, 20. junija e. Propagandni minister Duff Cooper je v svojem govoru po radiu izjavil med drugim:

Ne glede na to, kakšna bi mogla biti pogajanja sedanje francoske vlade z Nemčijo, moramo biti prepričani, da si francoski narod ne bo dovolil, da bi prišel v suženjstvo in da bo ohranil ljubezen do svoje domovine in svoje svobode. Neomajno je prepričan francoskega naroda, da se mu bo vrnila njegova domovina v celoti in obenem z njo svoboda. Težko je za Anglijo, ko je izgubila s francosko vojsko svoje najmočnejšo oporo, toda mi gojimo še vedno naklonjenost francoskemu narodu, kakor tudi vsem drugim, ki so bili in so še z nami v tem boju.

V bodoče je za nas vprašanje resno, a tudi enostavno. Fronta je znatno skrajšana. Gre samo še za obrambo angleške obale. Mi se bomo borili in imamo za seboj zelo močno obzidje, to je Atlantski ocean od Starega do Novega sveta.

Na drugi strani oceana je Kanada prevelika važna naloga, da proizvajajo vojno opremo in nam nudi izvežbano moštvo,

Včeraj popoldne in zvečer so izvedli angleški bombniki vrsto uspešnih napadov na sovražna letališča in letala na tleh pri Amiensu in Rouenu. Več letal je bilo uničenih in mnogo hangarjev zadetih. Ponoči so izvedli angleški bombniki zopet velike bombe napade na Porehrje. Porenje in zapadno Nemčijo. Eno naše letalo pogrešajo.

London, 20. jun. s. (Reuter) O letalskih napadih, ki so jih izvedli angleški bombniki na severozahodno Nemčijo v noči od torka na sredo, je objavilo letalsko ministrstvo sinoči nekaj nadaljnjih podrobnosti. Tako je ugotovljeno, da je bilo samo v Düsseldorfu povzročenih 21 požarov. V Kölnu je bil razstreljen vlak z municijo. Pri Hamburgu je bila zadeta elektrarna. Na bencinska skladišča pri Brenenu je bilo vrženih 250 bomb ter so bili povzročeni veliki požari.

Angleški bombniki so napadli nemške vojaške objekte tudi v Belgiji, na Nizozemskem in v Franciji. Pri Cherbourgu so bile bombardirane nemške oklopne enote, ter jim je bila povzročena velika škoda. Mornariška letala so bombardirala nemško pomorsko oporišče Den Helder na Nizozemskem.

Z vseh teh poletov se niso vrnila tri angleška letala in dve lovska letali. Berlin, 20. junija AA. (DNB) V noči med 17. in 18. junijem so angleška letala letala nad Koblenzom ter ob tej priloiki bombardirala vojno bolnico Joffehaus. Toda k sreči bombe niso zadale poslopja, temveč so eksplodirale v bližini. Bombe so padle na Kemperhof. Levo krilo bolnice se je podrla ter sta bili ob tej priloiki ranjeni dve bolničarki.

Amerika pa je največji vir za oskrbo na svetu. Ameriška vlada in ameriški narod sta naša prijatelja. Njih predstavniki nam pravijo, da nas bo Amerika z vsemi naporji oskrbovala z vsemi sredstvi ki jih potrebujemo za borbo. Južno od Amerike ležijo države, ki so prijateljsko razpoložene do Anglije. To so produktivne in plodne države, ki zavzemajo veliko ozemlje. Zato imamo za seboj neizčrpen vir za oskrbovanje, ki nam je na razpolago.

Mi moramo samo odbiti sovražnika vsaj mesec dni, medtem pa se bodo naše rezerve toliko povečale, kolikor se bodo sovražnikove zmanjšale. Vemo, da je sovražnik uporabil vse sile v svojem velikem naporu, da bi dosegel hitro zmago in ne more sprejeti druge vojne. Sedaj smo v trdnjavi, ki je dobro branjena in dobro oskrbljena ter bo vzdržala, dokler ne bodo sovražnikovi naporji izčrpani.

„Gospodarski Gibraltar“

Madrid, 20. jun. AA. (DNB). Španski listi se bavijo z vprašanjem angleških rudnikov v Španiji. »Pueblo« in »Informatio-

nes« ugotavljata, da so veliki španski rudniki v Rtu Tintu v angleških rokah. Listi naglašajo velike koristi, ki jih imajo angleški lastniki od tega velikega rudnika. »Pueblo« pravi, da je Rio Tinto gospodarski Gibraltar.

Izredna pooblastila irske vlade

Dublin, 20. jun. s. (Reuter) Irski parlament je sprejel včeraj popoldne zakon, ki daje vladi izredna pooblastila. Osebe, ki

se pregreše proti varnosti države, smejo biti postavljene pred vojaško sodišče.

Kanadski obrambni ukrepi

London, 20. jun. (C. Z.) Reuter poroča iz Ottawe, da je kanadska vlada že razširila svoje obrambne ukrepe tudi na francoske kolonije na zapadni polobli. Ni dvoma, da so te podvzeti koraki za zavarovanje francoskih kolonij v primeru, da Francija zaključi separaten mir z Italijo in Nemčijo.

Egiptске čete so se umaknile z libijske meje

Pomembne izjave egiptskega ministrskega predsednika v parlamentu - Italijanski poslanik ostal v Kairu

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstojnik Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnjega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Ali Maher paša je dejal dalje, da izpolnjuje Egipt vse svoje obveznosti iz pogodbe z Anglijo ter da nudi svojemu angleškemu zavezniku vso mogočo podporo z lojalnostjo in dobro voljo.

Kairo, 20. junija. AA. (Reuter) Italijanski poslanik v Egiptu grof Macolini, ki bi moral snoči zapustiti Egipt z osebjem poslanstva in konzulatov, je še vedno v Kairu.

Zbiranje ruskih čet v Baltiku

Riga, 20. junija e. (United Press) Sovjetska Rusija je zbrala v Baltiku že nad deset armadnih zborov. Vsa baltiška letališča so prenapolnjena s sovjetskimi letali. Večji del teh letal je dospelo na letališča v teku preteklih noči. Nепrestano pa se nadaljuje dovoz novega vojnega materiala. Obenem pa nemška vojska zbira močne čete v Vzhodni Prusiji.

Helsinki, 20. junija s. (DNB) V meročajnih finskih krogih so včeraj odločno demantirali govorice, da bi sovjetska Rusija nameravala napasti Finsko. Finskim uradnim krogom ni o teh načrtih ničesar znana.

Malta v vojni

La Vallette, 20. junija. AA. (Reuter) Včeraj je bil izvršen nad Malto samo en ogledniški polet, ki se ga je udeležilo samo eno letalo, ki je vržlo samo eno bombo. Ni bilo ne škode in ne človeških žrtev.

Položaj Sirije

Ankara, 20. jun. AA. (Reuter) Iz dobro obveščenega vira se izve, da so se med Turčijo in Sirijo začela pogajanja glede položaja Sirije v bodočnosti. Smatra se, da je to vprašanje največjega pomena za Turčijo in da se je turška vlada sestala snoči, da razpravlja o tem vprašanju.

Ankara, 20. junija. AA. (DNB) Turški parlament je sklenil, da letos ne bo šel na počitnice ter da bo imel vsak teden samo po eno sejo, če ne bi bilo zaradi resnih razlogov potrebnih več sej.

Odkrite zarote v Urugvaju in Kanadi

Montevideo, 20. jun. s. (Reuter). Oblasti so odredile, da bodo zaradi odkritja zarote, ki je pripravljala prevrat v Urugvaju, do nadaljnjega vse strateške važne točke Urugvaja vojaško zastražene. Sicer izjavljajo na meročajnih mestih, da je sedaj nevarnost za prevrat že odstranjena.

Ottawa, 20. jun. s. (Reuter). Zaradi pripravljanja prevrata v Kanadi je postavljen pred sodišče 11 vodilnih članov demokratske kanadske stranke »Nacionalne uniije«. Državni pravdnik je sporočil, da so bili pri obtožbah najdeni dokumenti, ki pričajo, da je bil še v teku leta 1940. v načrtu prevrat v Kanadi.

Izjava bolgarskega ministrskega predsednika

Sofia, 20. jun. e. Predsednik bolgarske vlade Filov se je razgovarjal z novinarji in izrazil svoje zadovoljstvo, kakor tudi zadovoljstvo bolgarske vlade in bolgarskega naroda, da se je že pričelo govoriti o miru. Kaže, da se je sklenitev miru približuje, kar pa ne pomeni, da je zaradi tega bolgarska vlada spremenila svoje zunanjo politiko. Vlada z veliko pozornostjo zahtuje razvoj položaja in bo s'odla vsa, da zaščiti interese države. Vlada upa, da se bodo njene zahteve in njeni interesi priznali, ker sta oba vojnočeta se tabora izjavila, da se z novim mirom ustvarja izred, ki bo stonel na pravici.

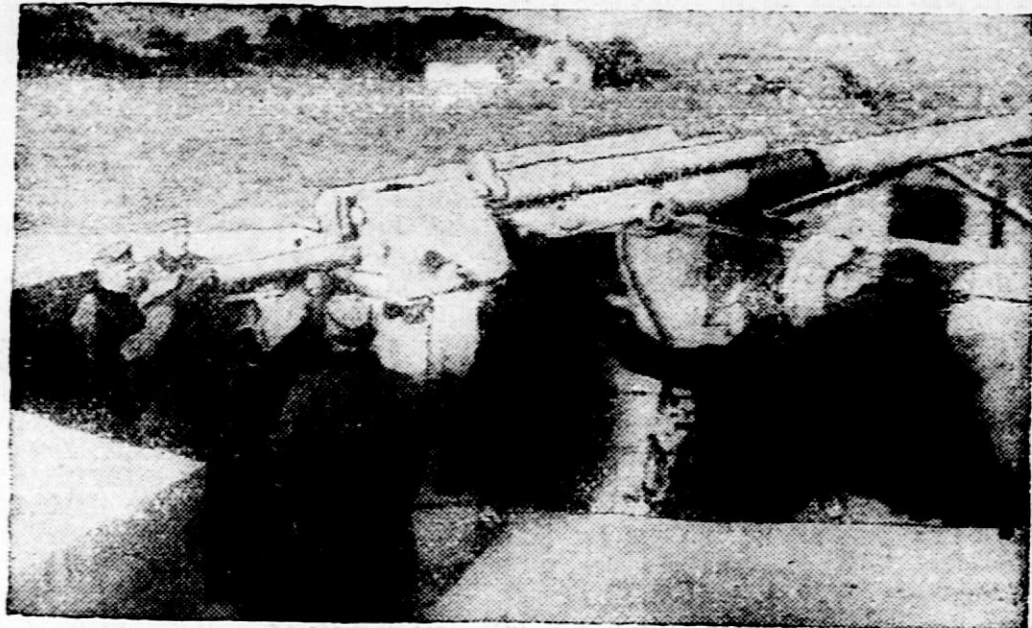
Veliki topovi nekdanj in dandanes

S topovi velikega kalibra konkurirajo letalske bombe, vendar pa njihov pomen ni postal nič manjši

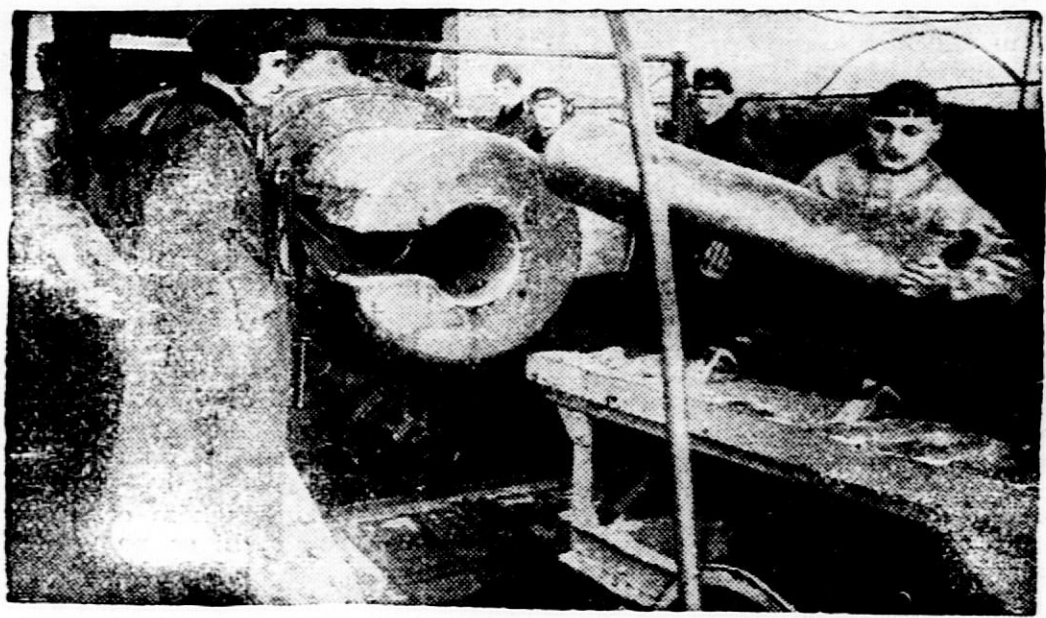
Tudi topovi imajo zanimivo zgodovino. To orožje se je znatno spremenilo v dolgi dobi svojega razvoja, vendar je težko reči, če je razvoj že zaključen. Med svetovno vojno se je zdelo, da bodo veliki topovi začeli prevladovati nad manjšimi. V se-

dani vojni se pa zopet uveljavljajo topovi manjših kalibrov. Topovom večjega kalibra sedaj zelo konkurirajo letalske bombe, vendar pa tudi dandanes ne kaže podcenjevati velikih topov.

Napačna bi bila domneva, če bi mislili,

Nemška baterija za obrambo obale

Basanje nemškega obalnega topa

da v starih dobah niso bili znani veliki topovi. Že v prejšnjih stoletjih je bilo povsem jasno, da imajo topovi tem večji učinek, čim večji so, niso pa takrat še poznali eksplozivnih granat. Streljali so s kamnitimi krogli, ki so imele železni ali svinčni oklep. V izdelavi velikih topov so se odlikovali zlasti lvarji v Franciji, posebno v Liègeu. Tudi v Nemčiji so bili sloviti lvarji v krajih vzdolž Rena.

V Gandu je še ohranjen starinski veliki top, ki ga imenujejo »Dulle Griet« (neumna Marketa). To je možnar, ki ima pet metrov dolgo lafeto. Njegovo ime nas spominja na slovito nemško »leno Marketo«. Kamnite krogle tega možnarja, ki je bil vlt 1.1411 v Gandu, so tehtale po 200 kg. Drug podoben top je bil tudi narejen v Gandu ter je bil 13 m dolg in so njegove krogle tehtale celo po 2000 kg. V starih časih teh vrst velikih topov ni bilo malo. Z uporabo tako velikih in okornih topov je bila težava predvsem s prevozom. Zato so v tistih časih izdelovali predvsem manjše topove. Velike topove so začeli izdelovati v večjem številu šele v 19. stoletju. V bojih Belgijcev za neodvisnost 1.1832 so Francosi uporabljali za bombardiranje Anversa, ki so ga branili Nizozemci, »veliki leški možnar«, ki je bil le 1.66 m dolg in je imel kaliber 68 cm. Topovske krogle so bile težke po 587 kg. Ves top je tehtal 7750 kg in za njegov prevoz so potrebovali 36 konj. Ta top je po 20. strelu počil.

Prvi moderni veliki topovi so se pojavili v svetovni vojni in sicer avstrijski kalibra 30.5 cm. Top tega kalibra so prevažali po železniških tračnicah s pomočjo motorja. V tej dobi se je pojavila tudi slovita »de-bela Berta«, Kruppov izdelek, top kalibra 42 cm, ki so ga prevažali na 12 posebnih vagonih in je tehtal 88.000 kg. Njegove krogle so tehtale le po 400 kg, a so bile tako učinkovite, da jih je bilo dovolj pet za napad na Liège, za napad na Namur in Maubeuge pa celo samo po ena.

Zelo zanimivi so tudi načrti za topove, ki niso bili nikdar izdelani. Konstruktorji topov so se pečali z različnimi zamisli, da bi iznašli topove, pri katerih bi ne uporabljali smodnika. Značilno je, da je za streljanje s topovi v rabi še vedno smodnik kakor v srednjem veku, čeprav sedaj ljudje obvladajo tudi mnoge druge fizikalne sile, ki bi bile morda primerne za streljanje. Kljub temu se jim ni posrečilo iznaesti nič priporočljivega, da bi zamenjali smodnik s kakšno drugo silo. Laiki mislijo, da bi bila zelo primerna uporaba stisnjene zraka za streljanje s topovi. Prvič so se s to idejo pečali pred 50 leti in v ta namen je bila postavljena priprava, ki je teh-

tala 19 ton, med tem ko je topovska krogla sama tehtala le 63 kg. Že to nam kaže dovolj, kako nepraktični bi bili topovi z uporabo stisnjene zraka. Tudi eksperimenti nekega francoskega inženjerja pred 30 leti, se niso obnesli. Prav tako so opustili nadaljnje poskuse streljanja z zmesjo vode in eksplozivnih plinov. Tudi para ni primerna za uporabo pri topovih. Morda bi lahko uporabili električno silo, toda doslej še ni bilo nobene praktične priprave, ki bi jo lahko s pridom uporabljali za ta namen.

Žrtve strele

Med ljudmi je zelo globoko ukoreninjen strah pred nevihtami. Posebno ljudje, ki delajo na prostem, se navadno izredno bojijo, da bi jih presenetila nevihta. Izkušnje pa kažejo, da se pred strelo, ki se je ljudje tako silno bojijo, lahko obvarujemo. Ljudje še vedno zelo greše, da se ob nevihtah zatekajo pod drevesa ter se tako izpostavljajo nevarnosti strele. Bolje bi bilo, če bi jih daj še posteno premočili. Statistika nam kaže, da žrtev strele ni posebno mnogo.

V Angliji ubije strela na leto povprečno 12.4 ljudi, če računamo povprečje za daljšo dobo. To se pravi, da ne pride na milijon ljudi niti ena žrtev, temveč šele na 3 milijone. Mnogo ljudi pa ubije strela na Madžarskem in sicer 16 ljudi na milijon prebivalcev. V Zedinjenih državah, na Koroškem in bivšem štajerskem, kjer so pogosto nevihte, ubije strela 10 ljudi na milijon prebivalcev. V srednjeevropskih pokrajinah, na Češkem, v Prusiji in v Šleziji se giblje število žrtev strele od 4 do 5 ljudi na milijon prebivalcev. V Franciji in na švedskem ubije strela na leto 3 ljudi na milijon prebivalcev. V Belgiji zahteva strela na milijon ljudi le dve žrtvi. Ugotovljeno je, da se mnogo ljudi, ki

vanje treščiti, zopet osvesti in pozdravi. Nekoč je treščilo v neko cerkev na Češkem, kjer je bilo zbranih nad 300 ljudi. Dvesto izmed njih jih je ostalo zdravih, 100 se jih je onesvestilo, 30 se jih je moralo nekaj časa zdraviti v domači oškrbi, šest ljudi pa je bilo ubitih. V drugem primeru, ko je treščilo v množico ljudi, je strela oplazila 92 ljudi, ubitih je bilo samo 10, lahko ranjenih pa 55. V nekem primeru je treščilo v dvorano, kjer je sedelo 250 ljudi. Ubit je bil le en človek takoj, drugi pa je umrl na posledicah ran pozneje. 60 ljudi je obležalo omamljenih, a nihče izmed njih ni bil ranjen. Drugi so se le prestrašili, ne da bi se jim kaj zgodilo. Mnogo je odvisno od tega, koliko žrtev zahteva strela v podobnih primerih, kakšna je prevodnost tal. Če so tla premočena, je nevarnost večja. Zato je potrebno, da se ljudje umaknejo v primerno zavetje, če delajo na prostem, preden se razbesni neurje. Upoštevati pa moramo, da je že večkrat treščilo v človeka, ko je bežal na prostem pred nevihto. Zato so prejšnje čase tudi preprosti ljudje trdili, da bežeči človek privlači strelo.

Več žrtev pa zahteva strela, ko trešči med čredo živali. Nekoč je treščilo v ovčjo stajo, kjer je bilo 1860 živali. 1.200 jih je bilo omamljenih, 556 pa ubitih. Če trešči med ljudi, so posledice zelo različne. Tako strela nekatere le malo ožge po koži. Zgoditi pa se tudi, da človeku skoraj povsem raztrga obleko, ne da bi bil ranjen. To se je zgodilo nekemu kleparju, ko je popravil streho na cerkvi. Treščilo je v njegovi neposredni bližini in strela ga je skoraj povsem slekla, ne da bi dobil kakšne večje rane. Do drugega tako nenavadnega primera je prišlo, ko je treščilo v nekega človeka, in mu povsem razmrazilo peto, med tem ko je ostal sicer brez vsake druge rane. Ta žrtev strele je nosila čevljev z železnimi podpetnicami.

SONCE SIJE
VSAKOMUR

Veliko in malo v mestu in na deželi, vse hoče v obilni meri uživati čudovito sonce. Toda Vašo na mraz navajeno kožo je treba najprej zavarovati z NIVEO, ker tedaj bo ostala sveža in zdrava. Zato nikar ne pozabite okrepčati svojo kožo z NIVEO, preden greste iz hiše.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekllici, izjave beseda din 1— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MALINOVEC
naraven, kg din 17.—, nudi
HOMAN, Sv. Petra c. 81

Poslužite se
malih oglasov

»Slov. Narodu«
ki so
najcenejši!

50 PAR ENLANJE
izuriranje, vezanje zaves, pe-
nila, monogramov, gumbic
velika zaloga perja po 7.— din
»Ljubljana«, Gosposvetska c. 12

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PEKOVSKA POMOČNIKA
sprejem takoj. — Matija Zupancič, Dol. Logatec. 1553

ČEVljARSKEGA POMOČNIKA

za splošna dela sprejme takoj
Kmet Ivan, čevljar, Brezno, p.
Laško. 1559

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

STARINSKE PREDMETE
vsakovrstne, preproge, pohi-
štvo, porcelan, slike in umetni-
ške slike kupujem in prodajam.
Demšar, Ljubljana, Kolodvor-
ska ul. 30. 31. L.

POZOR!
Kupujem rabljene čevlje, mo-
ške obleke, rabljeno perilo in
stare cunje. Klavžar, Vošnjak-
ova ul. 4. 1418

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

SVEZE CEŠNJE
I.a, trde, črne in rumene, kg
din 5 — 6 v košarah po 45 kg
razpošilja brzoovozno — franko
podvoz — G. Drechsler, Tuzla.
1551

Izvrstna MEDICA
barva ustne in lica!
Dobite jo v
MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ulica 6

OPERNA KLET V LJUBLJANI

nudi vsako sredo, četrtek in petek sveže pošiljke najboljših

morskih rib

Danes za sladokusce tudi jagost in grancievoli. Poleg bogato zložene kuhinje imamo razne bosanske posebnosti, kakor okusne raznjice, čevapčice itd. — Točimo zajamčeno pristna dalmatinska vina in razne druge pijače. — Pivo v vrčih!
Za odhiti prijazen vrt v zatišju!

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOV IN REPRODUKCIJE IN NAJFINEJŠE

Vajboljši vod. k po radijskem sveto je

„NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih
strokov. članki roman, novela, novice
z radijskega in televizijskega sveta, filmsko
pregled ogradni natečaj, smešnice.

iznaja vsak petek in je tudi lep. Ilustriran:
UPRAVA. Ljubljana Knafljeva ulica 6.
SAMO NEKOLIKO PAR VEC
in Vaše zdravje je sigurno zavarovano

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Krinka ljubezni

Roman

— Se trenutek, — je dejal markiz, — izvolite nam pustiti listine za primerjavo: nov in star pisemski papir in izjavo o izpremembi vodnega znaka.

Baillegiane nedvomno ni mogel ničesar odrediti ti-stemu, ki ga je vezala nanj... njegova vest... in morda tudi hvala.

Razgrnil je na Pavertovi mizi zaželenje doku-mente, potem je pa pozdravil gospoda in odšel.

Ko je ostal markiz de Valcor sam z vodjo »skrajne sredine«, je pustil svojo brezbriznost na divanu. Vstal je in vrgel tlečo cigaro v peč, potlej je pa stopil pred poslanca, mu pogledal globoko v oči in vprašal:

— No, torej?

Poslanec je skušal premagati svoje razburjenje. Slutil je v glavnem, kaj bo sledilo, in mislil je, da sploh ne bo imel dovolj hladnokrvnosti, da bi koval iz tega čim več koristi.

— No, torej, dragi moj markiz, častitam vam iz-

vsaga srca. Saj veste, da nisem dvomil, da je pravica na vaši strani... In zdaj je doprinesen še dokaz, da je res tako. Vidite, da me to zelo veseli.

— Da, dokaz je doprinesen, — je ponovil Renaud porogljivo. — Dokaz je potlačen, ste menda hoteli reči. O, take sreče pa vendar nikoli ne obesimo na mernik.

— Sodno je to že storjeno. Objavljena bo izjava izvedencev, proglašeno bo, da ni povoda za sodno postopanje zavoljo procesa in tako preide sodišče preko tega kratkomalo k procesu. Obsojen bom v javnem mnenju se preden se prične obravnava o moji aferi pred civilnim sodiščem. Baillegianovo pričevanje? Vsako sodišče ga bo odklonilo, češ da je blazen ali podkupljen. Ali ste že videli, kako se ta sistem razteza? Dva tabora se bosta lahko v Franciji znova organizirala na tej točki kakor na trdnem temelju. Tisoči ljudi bodo razpravljali o popisnem koščku papirja in nihče izmed njih ga ni videl. Dati listino poštemu in kompetentnemu človeku, da bi jo proučil, bo težje, nego združiti stotisoč strastnih ljudi, ki bodo pripravljani dati se razsekati za to, da jo proglase za avtentično. Toda pri vsem tem bo moja izvolitev razveljavljena v šestih dneh in jaz bom obsojen.

Pavert se je zasmejal.

— No, torej, vidim vas že na cilju, dragi moj tovariš. Vi ste namreč sedaj moj tovariš. V resnici pa ne dvomite, da bo vaša izvolitev potrjena.

— Ne, ker ste vi tisti, ki bo dosegel, da bo po-trjena.

— Ah, ah, vidim, da se bolj zanašate na politiko, nego na sodišča.

— O, sodišča!... Saj jih poznamo.

— No, markiz, kaj pričakujete od mene?

— Tisto, na kar mislite, Pavert, in kar vas mika. Kar priznajte!

— O, tu se lahko človek nabere udarcev.

— Vi se jih ne bojite.

— Vi želite, da bi vložil v parlamentu interpelacijo v vaši zadevi in položil te papirje na plenarni seji samemu čuvarju pečata pod nos?

Govorec tako je poslanec posmehljivo trkal s slo-nokošččenim nožem po listkih, ki jih je bil pustil na mizi izvedencev.

— Če se vam bo zdelo primerno, lahko tudi daste svojih pobudi obliko interpelacije. To je stvar vas in vaše skupine. Vse, za kar vas prosim, je, da povzamete besedo, ko se bo govorilo o moji izvolitvi. Dotlej moji nasprotniki gotovo pridejo na dan z iz-javo svojih izvedencev. V tem pogledu ste lahko brez skrbi. Uničiti me bodo hoteli s to strašno, na-videz neopbitno izjavo. Pismo je avtentično in napi-sano je bilo pred dvajsetimi leti. Sami dobro veste, da prinaša to pismo s seboj tudi moje obsojbo. Jaz sam ga proglašam za potvorbo in zakrivil sem tako poleg vseh drugih še to drzno sepiarjo. Oni namreč soglasno zanikajo, da bi šlo za potvorbo. Po tem, kako so se vsi ti kričaji s skrajne leve požužili s pripovedovanjem, da sem razlil cele potoke zlata po Bretagni, da sem dal razširiti conquettsko pri-

stanišče in da so bili vsi moji volilci podkupljeni — boste pač lahko presodili, da ne bo mnogo tovarišev, ki bi glasovali zame. In tu, dragi moj Pavert, dose-žete lep uspeh s tem, da stopite na tribuno in izja-vite: Dovolite — tu je še ena malenkost... o, sko-raj ni vredno govoriti o nji... gre za vodni znak na tem papirju.

Renaud je počil v smeh. V smeh, kakršen ni za-igral pogosto na ustih tega ponosnega moža. Smeh-ljal se je pogosto, kajti smehljati je pomenil veliko-dušnost. Ni se pa smejal, kajti smejati se pomeni popuščati. Toda, zdaj je bil tako vesel, da se ni mo-gel premagati.

Pavert je bil sicer navdušen za svojo vlogo, ven-dar se mu pa ni prav nič mudilo sprejeti jo.

— Bože moj, — je vzkliznil in se prijel za glavo.

— Kdo vas ovira? — je vprašal markiz.

— Gospod markiz, ali bi se ne mogli obrniti na koga drugega? Saj vam menda ni mnogo ležeče na govornikovi spretnosti. Dejstvo je tu in ono govori samo zase.

— Kako to? — je vzkliznil Renaud presenečeno.

— Mar to ne odgovarja več vaši politični smeri?

— To še preveč odgovarja moji politični smeri. Še preveč, pravim... Razumete? To me potiska naravnost na desno. V tem primeru bi bil s svojo stranko zvezan z reakcionarno opozicijo. Moji pri-staši bi se upirali. Kaj bi se zgodilo z mojim si-stemom, če bi prišel na tehtnico, ki je moja in moč mojih prijateljev?